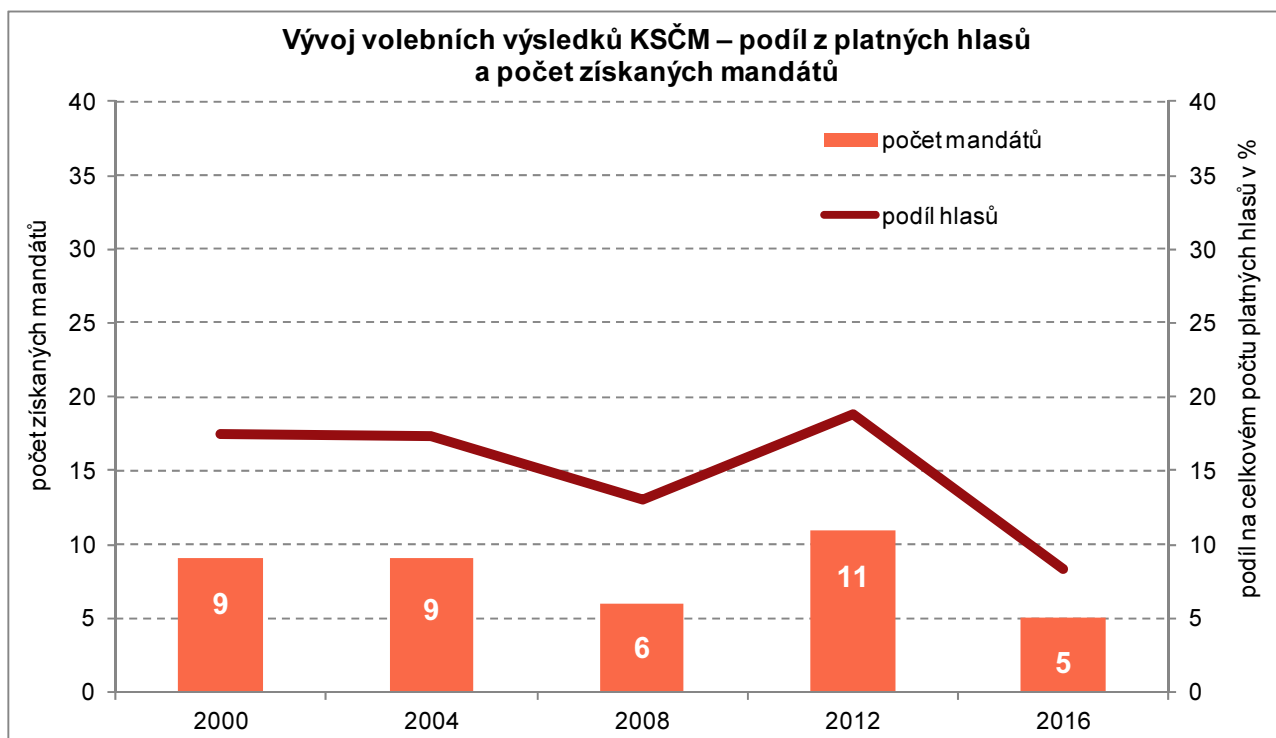

8. Časové a územní aspekty vývoje volební podpory KSČM

Podpora Komunistické strany Čech a Moravy vykazovala oproti jiným politickým subjektům v kraji značnou stabilitu v čase. V prvních volbách do Zastupitelstva Pardubického kraje v roce 2000 se KSČM umístila na třetím místě za Čtyřkoalicí a ODS se ziskem 17,5 % hlasů. V následujících volbách svou pozici potvrdila jednak procentuálním ziskem, který téměř přesně zopakovala, a jednak počtem získaných mandátů, který se také nezměnil. Ve volbách roku 2008 se však propadla na čtvrté místo v kraji, čímž se stala nejslabší politickou stranou v krajském zastupitelstvu. A to i přes poměrně vysoký zisk 13,0 % hlasů. Další politické uskupení v pořadí (Nezávislí starostové pro kraj) získalo pouze 3,7% podporu voličů. Tato situace nastala díky velmi výraznému úspěchu vítězné strany, kterou byla ČSSD. V předešlých volbách, kdy mandát získaly také jen čtyři strany, zvítězila podobně přesvědčivě ODS. V roce 2012 dosáhla KSČM svého doposud největšího úspěchu, kdy se ziskem 18,9 % hlasů obsadila v kraji druhé místo pouze o 2,4 procentního bodu za vítěznou ČSSD. Výsledky KSČM v Pardubickém kraji však ve všech volbách představovaly pouze podprůměr ve srovnání s výsledkem strany v rámci celé České republiky. V zatím posledních krajských volbách roku 2016 se však podpora KSČM propadla na historické minimum, výrazně ztratila ve všech SO ORP a se ziskem pouhých 8,4 % hlasů se umístila až na pátém místě.

Ve všech volbách do Zastupitelstva Pardubického kraje se Komunistické straně Čech a Moravy podařilo získat potřebnou podporu ke zvolení svých kandidátů do voleného orgánu. Nikdy se však nestala stranou vládnoucí koalice, a to ani po svém největším úspěchu roku 2012, a pokaždé tak tvořila opozici.

Při pohledu na výsledky KSČM v obcích různých velikostí je patrná mírně vyšší podpora v obcích s menším počtem obyvatel. Avšak tyto rozdíly jsou velmi malé (nikdy nepřesáhly 4 procentní body), což svědčí o poměrně stabilně rozmístěné volební podpoře. I zde je patrný propad volební podpory napříč všemi velikostními kategoriemi obcí. Na rozdíl od ostatních velkých stran, kde byli lídry kandidátek vždy muži, představovala KSČM výjimku. V čele jejich krajských kandidátek v Pardubickém kraji byla dokonce dvakrát žena. V roce 2000 jí byla Zdenka Šťastná a v roce 2012 jí byla Hana Horská.

Stabilita volebních výsledků KSČM v kraji, zmíněná na počátku této kapitoly, se projevuje i v prostorovém rozmístění volební podpory. V místech kde strana uspěla v jedné volbě, uspěla i v následujících. Stabilně vysoké podpoře se strana tradičně těší v západní a jihovýchodní části kraje, konkrétně na Přeloučsku, Chrudimsku a Hlinceku, respektive na Svitavsku a Moravskotřebovsku. Naopak nepříliš úspěšná byla především v SO ORP Holice, Ústí nad Orlicí, Litomyšl a Polička. Jádro volební podpory nám odhaluje ještě poměrně silnou podporu v okolí Skutče a na severozápad od ní. Značná velikost jádra volební podpory pak značí silnou pozici strany ve venkovských, populačně slabých obcích.

Volební podpora KSČM podle velikostních skupin obcí

Obce s počtem obyvatel	Podíl hlasů pro KSČM v %				
	2000	2004	2008	2012	2016
méně než 500	18,8	19,3	14,2	21,1	9,2
500 až 999	17,8	17,8	13,5	19,2	8,2
1 000 až 1 999	18,8	19,8	14,9	21,1	9,4
2 000 až 4 999	18,3	17,7	14,4	19,2	8,9
5 000 až 9 999	16,0	16,9	12,3	18,4	7,8
10 000 a více	16,8	16,0	11,7	17,4	7,9

Prostorovou strukturu volební podpory KSČM lze interpretovat ve dvou rovinách, kdy každá je reprezentována jiným shlukem obcí spadajících do jádra volební podpory. První je roztroušené a ne zcela stabilní jádro volební podpory v prostoru mezi Skutčí a Přeloučí. Volební podpora je zde nejvýraznější v ryze venkovských obcích a městech nepřesahujících hranici 10 000 obyvatel a vyhýbá se velkým městům, jako jsou Pardubice a Chrudim. Tento jev pouze potvrzuje již dlouho pozorovaný fakt o přechodu voličské základny KSČM z tradičního městského dělnického prostředí na venkov. Druhou rovinou, kterou lze pozorovat napříč celou Českou republikou, je podpora KSČM v oblastech dosídlených po roce 1945. V případě Pardubického kraje se jedná o oblast bývalého „hřebečského německého jazykového ostrova“, který se rozkládal na území dnešních SO ORP Svitavy a Moravská Třebová, a oblast Králicka. V těchto oblastech má KSČM historicky pozorovatelnou signifikantní podporu již od voleb roku 1946. V případě Svitav se jedná i o populačně největší město ze všech měst kraje, v nichž se strana těší výrazně nadprůměrné podpoře. O silné pozici v tomto prostoru svědčí i lídři krajské kandidátky ve volbách v letech 2008 a 2012, kteří pocházejí z Moravské Třebové. Za pozornost stojí také srovnání volební podpory KSČM s účastí voličů na volbě. Zde můžeme pozorovat jasnou souvislost mezi oběma veličinami, kdy relativně nižší volební účast zvyšuje šanci KSČM na lepší výsledek. Tato skutečnost se nejvíce projevila roku 2000.

V samotném krajském městě je podpora KSČM poněkud nevýrazná (viz mapa na str. 32). Ve většině volebních okrsků nepřesáhl volební zisk strany hodnotu 10 %. Nadprůměrných výsledků tu strana dosahuje jen v několika místech kompaktně zastavěného centra města, přičemž tato místa nejsou prostorově spojitá. Nejvyšších volebních zisků strana získala především ve třech územích, která jsou typická vysokým podílem obyvatel žijících v bytových domech. Konkrétně se jedná o sídliště Polabiny, Zelené Předměstí a sídliště Dukla.

